Тақриз

ба рисолаи номзадии унвонҷӯи кафедраи минтақашиносии хориҷӣ Мамадқулова Рано Олимовна дар мавзӯи «Ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ӯзбекистон дар аввали асри XX1: Шароитҳо ва хусусиятҳо», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07.00.15 – Таърихи муносибатҳои байналхалқӣ ва сиёсати хориҷӣ пешниҳод шудааст

Таҳқиқоти илмии унвонҷӯ Мамадқулова Р.О. ба омӯзиш ва таҳқиқи яке аз мавзӯъҳои мубрами имрӯз – таърихи ташаккул, таҳаввул, шароитҳо ва хусусиятҳои робитаҳо ва ҳамкориҳои байнидавлатии ду кишвари ҳамсоя – Тоҷикистон ва Ӯзбекистон дар аввали асри бисту якум бахшида шудааст.

Гуфтанист, ки дар миёни кишварҳои минтақа ҳамкорӣ бо Ҷумҳурии Ӯзбекистон бо туфайли доштани марзҳои муштарак, вижагиҳои мавқеи ҷуғрофӣ, имкониятҳои иқтисодиву тиҷоратӣ дар низоми сиёсати хориҷии мамлакат авлавияти хос касб кардааст. Маҳз ҳамин амр омӯзиши амиқ ва ҳаматарафаи таърихи устуворшавӣ ва рушди ҳамкориҳои Тоҷикистонро бо Узбекистон мубрам гардондааст.

Мусаллам аст, ки ҳамкориҳои мардуми тоҷик бо мардуми ҳамсояи ӯзбек ҳанӯз дар даврони мавҷудияти Давлати Шуравӣ муназзам ва дар пайвастагӣ ва алоқамандӣ сурат мегирифт ва дар даврони истиқлолият мазмуну мундариҷаи нав бо худ гирифт. Аз ин рӯ, омӯзиши амиқу фарогир, таҳлили мушклоту, имкониятҳо, афзалиятҳо ва дурнамои ҳамкориҳои ду кишвари ҳамҷавор хеле мубрам ва актуалӣ ба назар мерасад. Сохтори рисолаи мазкур маҳз бо назардошти ин амр тарҳрезӣ шуда аз 3 боб ва 6 зербоб бо сурсахану хулосаҳо ва феҳристи адабиёт ва сарчашмаҳои истифодашуда иборат аст.

Боби аввали рисолаи мазкур ба « Заминаҳои таърихӣ, сиёсӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ӯзбекистон » бахшида шуда, дар он раванди истикрор ва ташаккули ҳамкориҳои ду кишвар дар солҳои душвори таҳкими давлатдориҳои миллӣ мавриди омузиш ва таҳлил

қарор гирифтааст. Мурочиати муаллиф ба таърихи ҳамкориҳои ду халқи бародар дар даврони шуравӣ тасодуфӣ нест, зеро муаллиф ишора ба он дорад, ки маҳз дар ҳамон давра таҳкурсии устувори ҳамкориҳои ҳамаҷониба гузошта шуда, ҳамкориҳои имрӯза албатта бо назардошт ва вижагиҳои давлатдориҳои соҳибихтиёр давоми мантиқии онҳост. Воқеан дар муносибатҳои ду кишвари ҳамсоя бо ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ тағйироти куллӣ ба амал омада, рӯз то рӯз сатҳ ва мbқёси муносибатҳо баланд ва васеъ мешаванд. Аз ин рӯ, дар ин фасл муҳимтарин масоили рушди ҳамкориҳои дуҷониба ва чандҷониба баррасӣ гардида, роҳу усули пешбурди ин муносибатҳои пешниҳод гардидаанд. Рисола ҳамзамон фарогири муҳимтарин масъалаҳое мебошад, ки ба рушди муносибатҳои байнидавлатӣ монеъ гардидаанд ва дар ин робита масъалаи сарҳад ва раванди ҳалли ин мушкилот алоҳида баррасӣ гардидааст.

Боби дуввуми рисола “ Вазъ ва вижагиҳои ҳамкориҳои илмиву фарҳангӣ ва иҷтимоӣ дар қаринаи сиёсати «Дарҳои кушод»” ном дошта, маҳз ба кушодану таҳлил кардани самтҳо, авлавиятҳо дар робитаҳои илмиву фарҳангӣ ва инчунин таҳқиқи масъалаи усулӣ – вазъияти номусоид дар робитаи ду кишвар бо номи сардшавии муносибатҳои байнидавлатӣ бар иллати омилҳои объективию субъективӣ бахшида шудаанд.

Дар боби сеюми рисола сухан дар бораи шароит ва дурнамои тавсеаи ҳамкориҳои дуҷонибаи Тоҷикистон ва Ӯзбекистон дар қаринаи шарикии стратегӣ меравад. Муаллиф бо овардани далелу пешниҳодҳои муътамад хотиррасон карданист, ки ҳамкориҳои кишварҳои ҳамсоя ва дуст муваққатӣ набуда, балки муназзам ва пайгирона сурат гирифта, пешомади бузурге онҳоро интизор аст. Ин нуктаҳоро бахусус тавсеаи робитаҳои ду кишвар тайи солҳои охир ва то ба сатҳи шарикии стратегӣ баровардани онҳо тақвият мебахшад. Маҳз шарикии стратегӣ ба андешаи муаллиф заминаи устувори сиёсиву ҳуқуқӣ барои суботи робитаҳо дар миёнамуҳлат ва дарозмуҳлат хоҳад гардид.

Хулосаи рисола ҷамъбасти мантиқии таҳқиқоти анҷомёфта буда, муаллиф ҳамзамон пешниҳодҳои ҷолиброро, ки барои вусъат ва умқёбии ҳамкориҳои ду кишвари ҳамсоя дарояндаи наздик мусоидат хоҳанд кард, ироа кардааст. Мазмун ва мундариҷаи рисола, пайдарҳамӣ ва васли мантиқии бобҳои рисола, таҳлилу натиҷагириҳои мантиқан асоснок карда шуда ва баёни андешаҳо далели он аст, ки муаллиф малакаи хуби таҳлилу баррасии ҳодиса ва воқеаҳо дорад ва бо истифода аз услубу равишҳои тоза таҳқиқоти мукаммалро ба анҷом расондааст.

Бо назардошти омилҳои зикршуда метавон гуфт, ки таҳқиқоти диссертатсионии унвонҷӯ Мамадқулова Рано Олимовна дар мавзӯи “Ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ӯзбекистон дар аввали асри XXI: Шароитҳо ва хусусиятҳо” ҷавобгӯи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 07.00.15 – Таърихи муносибатҳои байналхалқӣ ва сиёсати хориҷӣ мебошад.

Роҳбари илмӣ:

номзади илмҳои таърих, дотсенти кафедраи

муносибатҳои байналхалқии ДМТ Самиев Х.Д.

имзои / подпись Самиев Х.Д.

ТАСДИҚ МЕКУНАМ / ЗАВЕРЯЮ

Сардори РК ва КМ ДМТ / Начальник УК и СЧ ТНУ

Тавқиев Э. Ш. (имзо-подпись)

РАЁСАТИ КАДРҲО ВА КОРҲОИ МАХСУС • ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН • TAJIK NATIONAL UNIVERSITY • УПРАВЛЕНИЕ КАДРОВ И СПЕЦЧАСТИ